

ПРЕС КЛИПИНГ

18. јун 2018.

НАСЛОВИ

НОВОСТИ ИСТРАЖУЈУ Светло ваљаонице у сумраку транзиције(стр.3)

МЛАДИМА НА СЕЛУ 12.600 ЕВРА Обезбеђен новац за почетнике у пољопривреди(стр.4)

Истраживање показало да Црногорци РАДЕ ВИШЕ ОД СРБА(стр.5)

У Србији ради 5.950 страних факултетлија(стр.7)

НОВОСТИ ИСТРАЖУЈУ Светло ваљаонице у сумраку транзиције

Никола Јанковић

Ужички гигант, један од ретких позитивних примера добре приватизације у нашој земљи. За успешну трансформацију заслужни домаћи менаџмент, као и Словенци. Просечна нето плата за 680 радника је око 65.000 динара

Овде се годишње произведе 150.000 тона топло ваљаних и 80.000 тона хладно ваљаних производа

СПОЈ капитала из Словенске Бистрице и локалног менаџмента, од некадашње Ваљаонице алуминијума у Севојну, а данашњег "Импол Севала" - учинио је компанију из индустријског предграђа Ужица једним од највећих домаћих извозника. Некадашњи гигант приватизован пре 16 година изградио је статус најуспешније трансформисаног српског предузећа, одговорно спровођење дугорочних планова власника из Словеније из године у годину подиже производњу, а приходи и плате запослених су у сталном расту.

Приватизација севојничке ваљаонице алуминијума, тендерска, била је једна од најуспешнијих у Србији. Производња је са скромних 13.600, повећана на око 60.000 тона, а сваке године "Импол севал" извози робу вредну 100 милиона евра. Тако је словеначка компанија у срцу западне Србије постала "одговорна" за парадокс: град Ужице губи у размени са Истоком, али бележи суфицит у размени са Европском унијом и он је "тежак" око 100 милиона евра. Управо толико је и вредан годишњи извоз севојничке компаније, а планови за наредни период обећавају нови пробој на најзахтевнија тржишта.

- УЛАГАЊИМА уместо расподеле добити акционарима, стварамо могућност да у Севојну годишње произведемо 150.000 тона топло ваљаних и 80.000 тона хладно ваљаних производа. Биће то половина укупне производње пословне групације "Импол" која послује и ван Србије. Достижање овог циља значило би да смо постали један од највећих играча на европском тржишту алуминијума - нагласио је Јернеј Чокл, председник Управног одбора групације "Импол", приликом последњег прављења пресека пословања. - Циљ је да до 2025. године уђемо у ауто-индустрију на велика врата.

Када се зна су да Словенци ваљаоницу купили заједно са милионским дуговима и губицима, транзициони успех је још већи. И све се то дешава у граду некада развијене привреде, који је на почетку транзиције имао 17.000 индустријских радника. После две деценије прерасподеле капитала, у Ужицу их је остало мање од 5.000. Цео Златиборски округ са својих десет општина, имао је 105.500 запослених, сада их има двоструко мање, углавном су то локалне и државне "буџетлије".

Од приватизације спроведене пре 16 година, словеначка компанија је, уместо расподеле, добит улагала у нове погоне и ширење асортимана своје филијале у Севојну. Тако постепено стаје раме уз раме са највећим европским конкурентима. До данас, Словенци су у фабрику инвестирали око 70 милиона евра добити.

Сваке године "Импол севал" извози робу вредну 100 милиона евра

- "Импол" ће ускоро постати велики играч на Балкану, али и у ЕУ, јер функционисање целог нашег система отвара велике могућности за раст нарочито у ауто-индустрији - најављују севојнички ваљаоничари.

ГРУПАЦИЈА "Импол" из Словенске Бистрице запошљава укупно 2.300 радника, од тог броја у севојничкој филијали компаније ради њих 680. Просечна нето плата радника у Севојну, не рачунајући менаџмент, данас износи око 65.000 динара.

У ужичком крају, сем "Импол севала", релативно успешно приватизовани су и "Путеви", "Јединство", "Ваљаоница бакра", уз смањење броја запослених. Не може се, ипак, заборавити да су током транзиције "са лица земље" неповратно нестале некада велике компаније: Штампарија "Димитрије Туцовић", текстилци "Фротекс" (имао 2.200 радника) и конфекција "Деса Петронијевић" (700 запослених). Иста судбина задесила је "Фасау" (1.100 радника), "Котроман" (400 радника), "Тврди метал"... Трговински ланац "Градина" имао је 1.000 запослених, а сада не постоји.

"ПРВИ ПАРТИЗАН"

НЕКАДАШЊИ комплексан систем "Први партизан" запошљавао је 5.000 људи, а опстали су "Наменска" и "Синтер", који се полако враћа на пут старе славе. Ове две фирме заједно ухлебљују неколико стотина запослених.

ЧУВЕНО саобраћајно предузеће "Ракета" својевремено је владало европским друмовима, имало је 700 возача, мајстора и службеника, а приватизацијом је потпуно уништено. Ужичка "Млекара" имала је хиљаде коопераната, а после приватизације је ликвидирана. Мртва је и ужичка "Фабрика коже", некадашњи извозник за Америку. По пропасти "Златиборке", пословна зграда предузећа је срањена са земљом, а направљен паркинг.

МЛАДИМА НА СЕЛУ 12.600 ЕВРА Обезбеђен новац за почетнике у пољопривреди

Сузана Лакић

Млади који желе да направе газдинство или да прошире пољопривредну производњу ускоро ће од државе моћи да добију кредит од 1,5 милиона динара, од чега 75 одсто бесповратно, сазнаје "Блиц".

Министарство пољопривреде и ове године обезбедило је новац за младе пољопривреднике који желе да покрену бизнис, а који немају довољно средстава за финансирање производње или опреме. За разлику од прошле године, када је држава давала стартап кредите од по 10.000 евра, ове године млади могу да рачунају на максималан износ од 1,5 милиона динара. Знатан део те суме пољопривредници ће добијати унапред, трошкове ће доказивати рачунима, а инвестицију ће контролисати инспекција Министарства пољопривреде.

- **Млади пољопривредници у Србији чине три одсто популације, док је просек у Европској унији дупло већи. Овде села напуштају због мале зараде и тешких услова живота, а да би млађи од 40 година остали на селу или почели да се баве пољопривредом, држава је одлучна у намери да им 75 одсто уложеног новца практично поклони - каже извор "Блица".**

Новац из државног буџета моћи ће да добију пољопривредници од 18 до 40 година. Услов је и да имају регистровано пољопривредно газдинство или предузетничку радњу, да нису започели инвестицију коју планирају реализовати државним новцем, да за ту инвестицију не користе већ друге подстицаје и да су измирили порезе према држави.

- Подстицаји су намењени за набавку нових машина, механизације, улагање у развој и проширење биљне производње и припреме пољопривредних производа, затим за развој и унапређење примарне сточарске производње, као и за подршку инвестицијама за развој и унапређење прераде млека, поврћа и воћа - наводе у Министарству пољопривреде за "Блиц".

Како се наводи у Правилнику о подстицајима за подршку младим пољопривредницима, кандидати који новац желе да уложе у производњу воћа или поврћа морају да имају одређене површине земљишта под производњом тих култура. Тако, рецимо, они који желе кредит да прошире производњу у затвореном простору морају да имају мање од пола хектара под пластеницима, млади који желе да прошире производњу јагода или другог воћа не смеју имати више од два хектара јагодичастог воћа или пет хектара осталог воћа. Они који државним новцем желе да прошире број грла могу да имају највише 19 млечних крава или 150 оваца...

Приликом рангирања Министарство ће узимати у обзир да ли је подносилац жена или мушкарац. Жене ће имати пет бодова више. Министарство ће гледати и колико породица има чланова (четири члана породице доносиће девет бодова, а шест чланова 15 бодова). Рангираће се и колико је развијено место где се реализује улагање. Званичан конкурс биће расписан ускоро.

Услови:

кандидат мора имати најмање 18, а највише 40 година регистровано пољопривредно газдинство

измирене пореске обавезе према држави

да планирана инвестиција није започета нити финансирана другим субвенцијама

У 2017. новац добило 667 младих

Министарство пољопривреде је и прошле године помагало младе у остварењу својих идеја и проширењу пољопривредне производње. Сваки пољопривредник који је испунио услове могао је да добије највише 10.000 евра. Министарство је одобрило 667 захтева и исплатило укупно 459 милиона динара.

Истраживање показало да Црногорци РАДЕ ВИШЕ ОД СРБА

Сузана Лакић

У Србији се у просеку ради 41 сат недељно. Дуже од нас у окружењу раде Црногорци и Македонци, а мање се ради у Мађарској, Албанији, Хрватској и Румунији, показују најновији подаци Међународне организације рада.

У бази од укупно 130 земаља 59 држава има недељни фонд рада мањи од 40 сати по запосленом. Најмање се ради у Руанди, а највише у Уједињеним Арапским Емиратима, Мијанмару и Катару, где запослени у просеку сваки радни дан у недељи раде по десет сати. Посматрајући све земље са листе, наша земља се по свим параметрима налази у "златној средини", али је по времену проведеном на послу у региону на самом врху.

У Србији чак 8,6 запослених (сваки једанаести радник) ради дуже од 48 сати у недељи, док су одмах иза нас Црногорци са 8,4. У осталим суседним земљама овај параметар је знатно мањи - суседна Бугарска је при дну листе, где готово нико не ради дуже од 48 сати, тачније 0,8 одсто радника, док је у Мађарској таквих 4,1 одсто, Македонији 3,8, Хрватској 4,4 одсто. На првом месту је Танзанија, где чак 60 одсто запослених ради дуже од 48 сати у недељи.

Златне средине држимо се и по параметру колико запослених ради мање од 30 сати недељно. Таквих је у Србији 4,5 одсто, а готово исти проценат ради мање од 30 сати недељно и у Црној Гори. Слично је и у Хрватској, док их је у Румунији тек један одсто, а у Бугарској 2,7 одсто (види табелу).

Koliko se radi u regionu

ZEMLJA RADNIH SATI U NEDELJI

SRBIJA	41
BIH	41
CRNA GORA	42
MAKEDONIJA	42
SLOVENIJA	38
SLOVAČKA	39
MAĐARSKA	39
ALBANIJA	39
ČEŠKA	39
HRVATSKA	39
RUMUNIJA	39
BUGARSKA	40
POLJSKA	40

Zemlje u kojima se najmanje radi

ZEMLJA RADNIH SATI

RUANDA	25
HOLANDIJA	32
ETIOPIJA	33
NOVI ZELAND	33
AUSTRALIJA	34
NORVEŠKA	34
NEMAČKA	35
ŠVEDSKA	36

Zemlje u kojima se najviše radi

ZEMLJA RADNIH SATI

UAE	53
KATAR	50
ZIMBABVE	50
ZAMBIJA	50
TURSKA	46
KINA	46

Ранку Савић, председницу Асоцијације слободних и независних синдиката, не чуди податак да се у Србији, где је продуктивност ниска, ради дуже него у окружењу и у развијеним европским земљама.

- Када имате доста незапослених, као што је ситуација у нашој земљи, радници не одбијају прековремени рад. Таквих је највише у трговини где запослени имају обавезу да дођу сат времена раније како би припремили робу, али и да оду касније како би припремили све за сутра. На другом месту је угоститељство, а на трећем грађевинарство. Проблем је што се у Србији прековремени рад обично не плаћа, послодавац у замену најчешће даје слободне дане, али њих радници никада не добију јер су на послу увек потребни - оценила је Савићева за "Блиц".

Ранка Савић: Када имате доста незапослених, као што је ситуација у Србији, радници не одбијају прековремени рад

Наша саговорница додаје да се у новије време прековремено ради и у државном сектору.

- Раније то није било правило, али данас у Влади, министарствима и у многим другим секторима државне управе сви запослени или бар добар део њих остају на својим радним местима док не оде руководиоца - истиче Савић.

Ранија истраживања, из 2010. године, показују да се у државној управи ефективно радило три сата и 45 минута дневно, а на терену 25 минута дуже. Истовремено се код приватника радило седам сати и 18 минута, дакле скоро четири сата дуже. Ситуација се у међувремену променила, радници су почели да раде дуже, али простора за промене боље и даље има.

Консултант Мреже за пословну подршку Драгољуб Рајић тврди да се и у приватним фирмама може побољшати радна дисциплина.

- Најчешће нису криви запослени, већ недостатак добре организације и застарелост технологије. Приватници имају проблеме и због тога што њихови радници често имају мање плате него они у јавном сектору - оценио је Рајић.

У Србији ради 5.950 страних факултетлија

НОВИ САД: Српски Закон о запошљавању странаца из 2014. године познаје седам врста радних дозвола: личну, за запошљавање, за кретање у оквиру привредног друштва, за упућивање, за независне професионалце, за самозапошљавање и за стручно оспособљавање и усавршавање.

Анализа досадашње примене тог законског акта показала је да је Национална служба за запошљавање издала највише радних дозвола за запошљавање странаца. Због тога се Влада Србије одлучила на измену и допуну Закона о запошљавању странаца, чија је суштина смањење рока у којем послодавац од државе тражи дозволу за рад странца у Србији.

У 2013. години НСЗ је издао 2.784 радне дозволе страним држављанима који су привремено радили у Србији. Највише је било држављана Русије, Грчке, Македоније и Кине.

Од 1. јануара до 31. августа 2014. године издато је 1.905 радних дозвола страним држављанима. Годину касније, 2015, НСЗ је издао 6.362 дозволе, од којих 2.873 чине радне дозволе за запошљавање, што је 45,16 одсто укупног броја дозвола издатих странцима. Тај тренд настављен је и у 2016. години и лане.

Тако је током прошле године издавање радних дозвола странцима за рад у Србији чинило 44,26 одсто од укупно издатих докумената страним држављанима, док је у прва четири месеца ове године тај број повећан и чини 46,11 одсто. Највише радних дозвола за рад од почетка године до априла издато је у филијалама НСЗ-а Београд, Нови Сад и Ниш.

Од почетка примене Закона о запошљавању странаца издато је 6.419 радних дозвола за рад страним држављанима с високом стручном спремом, 5.954 са средњом и 1.743 с трећим степеном стручне спреме. Структура издатих радних дозвола странцима с високом стручном спремом показује да је их највећи број техничке струке: електротехника, ИТ сектор, инжењери грађевинарства, саобраћаја, затим финансијски стручњаци и друго.

Закон спроводи Министарство за рад

За спровођење Закона о запошљавању странаца задужено је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, док инспекцијски надзор над испуњењем услова за запошљавање странаца спроводи Инспекторат рада, и то јединствено на целој територији Србије.

У образложењу предложених измена и допуна Закона о запошљавању странаца, које је упућено посланицима Скупштине Србије на усвајање по хитном поступку, наводи се да пракса показује да постоји велико интересовање послодаваца за брже издавање радних дозвола страним

држављанима да би он што пре ступили на рад – сада се предлаже да се то учини десет дана пре њиховог доласка у Србију, а било је месец дана раније. То би допринело и бржем развоју пословног окружења у нашој држави, али уједно и прецизнијој слици о броју и кретању странаца који остварују права на основу рада у Србији. Самим тим, наводи се у образложењу, Србија ствара веће шансе страним компанијама које желе да дошу да ангажују висококвалификоване стручњаке или мајсторе који овде недостају, из других држава и повећавају производњу и шире се у нашим општинама.

Љ. Малешевић